

PROJECT/PROJECT Delflandpleinbuurt en Staalmanpleinbuurt/*Public Space Plan for the Delflandplein and Staalmanplein Neighbourhoods*

LOCATIE/LOCATION Westelijke tuinsteden, Amsterdam

ONTWERPERS/DESIGNERS Veenbos en Bosch Landschapsarchitecten (Jeroen Bosch, Martijn Al, Arjan Kool, Tim de Weerd, Ivana Zambeli)

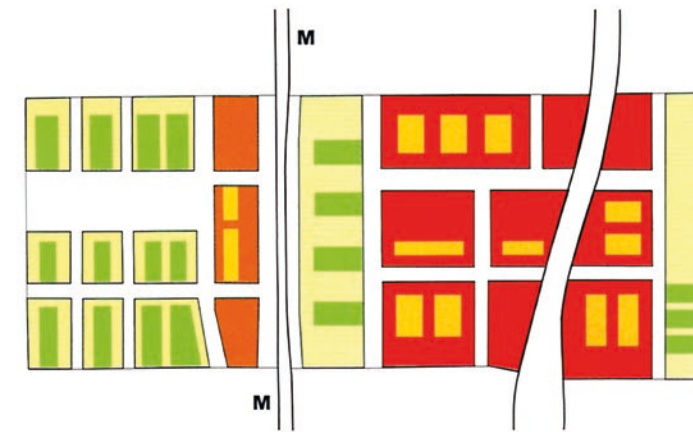
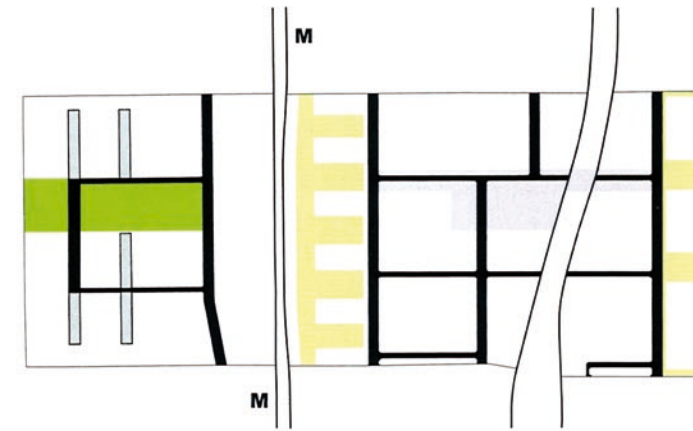
OPDRACHTGEVER/COMMISSIONED BY Gemeente Amsterdam, stadsdeel

Overtoomse Veld/Slotervaart/*Gemeente Amsterdam, Overtoomse Veld/Slotervaart Urban District Council*

OPPERVLAKTE/AREA 60 ha

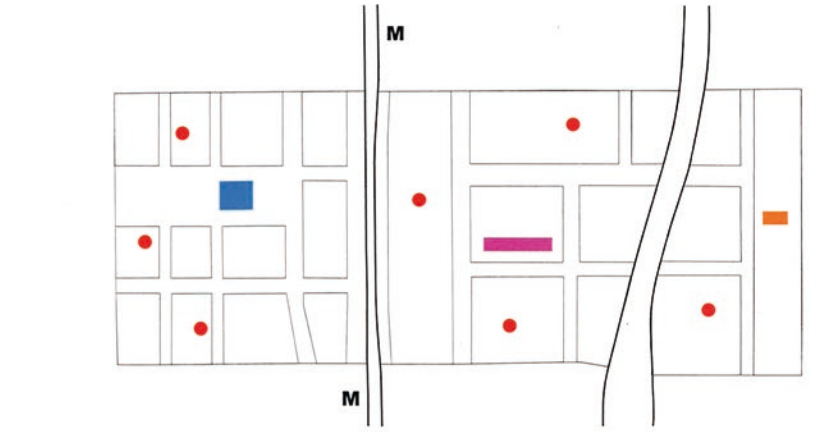
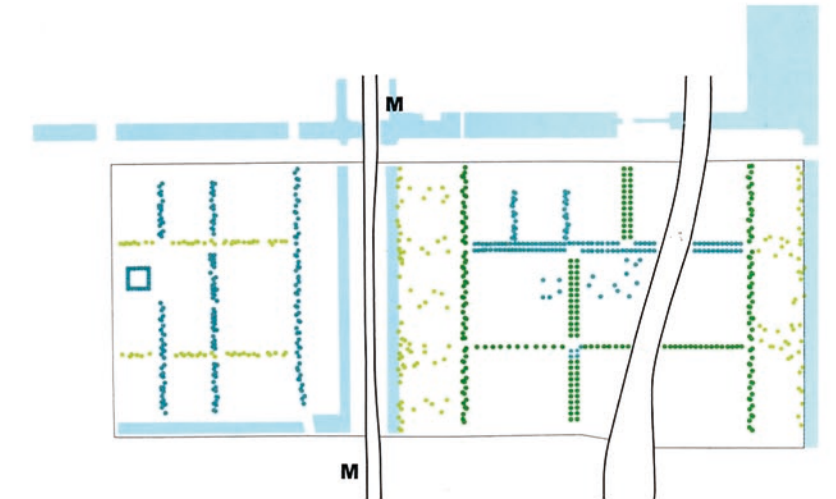
PERIODE VAN ONTWERP/DESIGN PERIOD 2002 – 2003

PERIODE VAN REALISATIE/IMPLEMENTATION PERIOD Tot ca. 2010/*Until approx. 2010*

Staalmanpleinbuurt

Delflandpleinbuurt

Staalmanpleinbuurt

Delflandpleinbuurt

Gevarieerde buitenruimte in naoorlogs Amsterdam

A diverse public realm in post-war Amsterdam

Two of the key ambitions for the renewal of the westelijke tuinsteden (Western Garden Suburbs) in Amsterdam are to diversify the housing environment and widen the range of housing types. The development plan 'Richting ParkStad 2015' sets out the municipal project office's vision for the future development of these post-war neighbourhoods and identifies ten living environments. The Staalmanplein and Delflandplein neighbourhoods lie next to each other in the south-eastern part of this area. Both will undergo a comprehensive programme of demolition and redevelopment. The Staalmanplein neighbourhood will retain its garden suburb character, but the Delflandplein neighbourhood, which lies next to the motorway, will assume a more urban character. The Public Space Plan for the Delflandplein and Staalmanplein Neighbourhoods by landscape architects Veenbosch & Bosch covers the public realm of both neigh-

Tot de belangrijkste ambities bij de vernieuwing van de westelijke tuinsteden in Amsterdam behoort vergroting van de variatie in woonomgeving en woningtypes. Tien leefmilieus onderscheidt het 'Ontwikkelingsplan Richting ParkStad 2015', de visie waarmee het gemeentelijk projectbureau de herstructurering van deze naoorlogse wijken aanstuurt. In het zuidoosten van dit gebied liggen, naast elkaar, de Staalmanpleinbuurt en de Delflandpleinbuurt. Beide wacht een omvangrijke sloop- en nieuwbouwoperatie. De Staalmanpleinbuurt zal het karakter van tuinstad behouden, maar de aan de snelweg gelegen Delflandpleinbuurt krijgt een meer stedelijk karakter. Het bureau Veenbos en Bosch maakte het 'Plan Openbare Ruimte Delflandpleinbuurt en Staalmanpleinbuurt' voor de buitenruimte van beide buurten. Het reikt veel verder dan het doorsnee openbare ruimteplan. Het plan bevat ook voorstellen voor verkavelingstypes. Die voorstellen komen tegemoet aan de behoefte bij bewoners aan afgesloten groen bij de wooncomplexen, dat wel zichtbaar is vanaf de

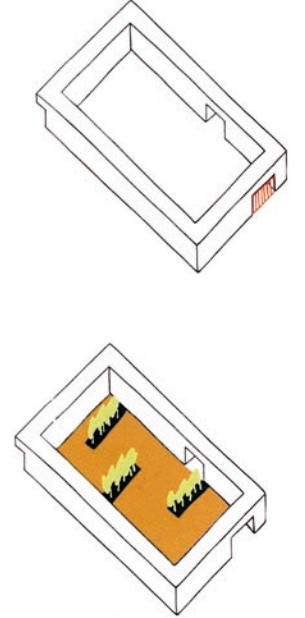
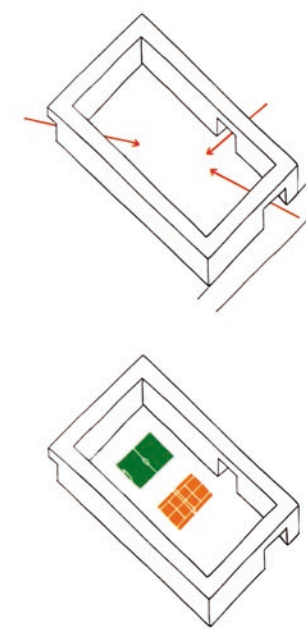
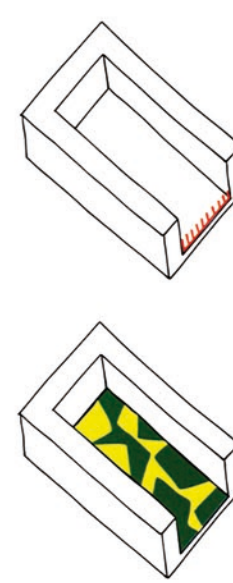
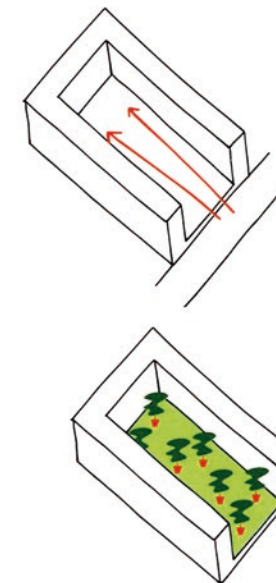
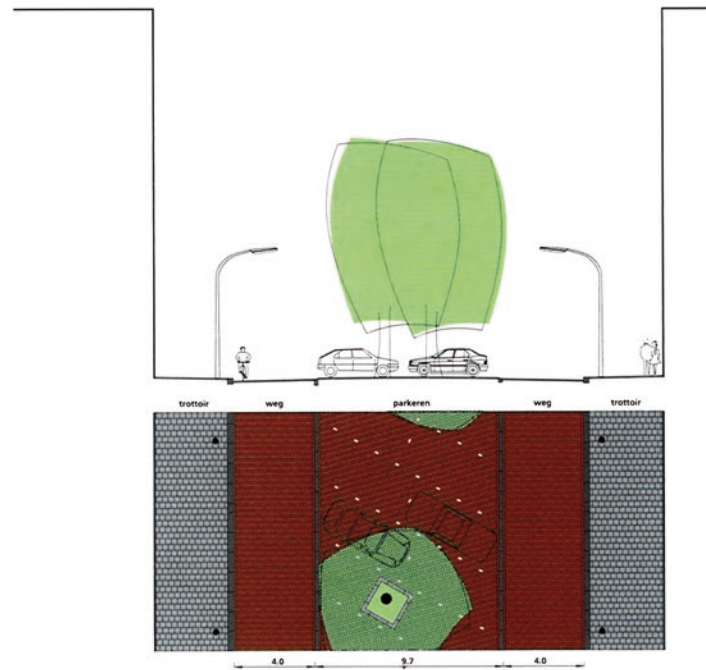
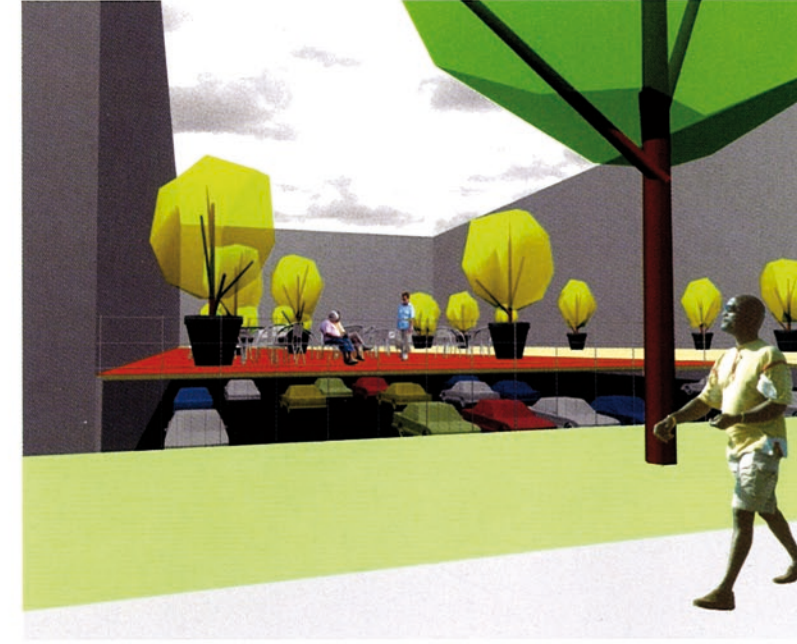
straat. Het plan refereert hiermee aan de oude situatie in beide buurten. Lange tijd was de grens tussen openbaar groen en privé-groen nauwelijks waarneembaar, tot de leefbaarheids- en onderhoudsproblemen de woningbouwcorporaties noopten om hekken te zetten. De herstructurering wordt aangegrepen om het groen in de bebouwingstypologieën te verwerken, maar wel beleefbaar te maken vanaf de openbare ruimte.

In het tuinstadmilieu komt hofbebouwing die op het zuiden is georiënteerd. In het stedelijke milieu komen gesloten bouwblokken, waarvan de binnentuin door poorten vanuit verschillende kanten zichtbaar is. Langs de spoorlijn die de buurten scheidt en langs de Westlandgracht in het oosten komen woon-werkgebouwen en woonparken. Twee forse openbare ruimtes compenseren het opheffen en omheinen van kleine groeneenheden: het Staalmanpark in de tuinstedelijke buurt en een winkelcentrum aan het Delflandplein. Het meest bijzonder aan het plan is, volgens de selectiecommissie, de

Situatie. Forse openbare ruimtes, helder stratenplan.
Situation. Generous public spaces, clear street layout.
Diversificatie woonmilieus en buitenruimtes.
Diversification of living environments and outdoor areas.
Bomen in iedere straat, beperkt sortiment.
Trees in every street, limited assortment.
Sport en speelplaatsen clusteren en beter inrichten.
Sports and play areas clustered and laid out better.

bourhoods. It goes beyond the remit of the average plan for public open space and includes proposals for plot layouts. These proposals meet the residents' preference for enclosed green spaces close to the housing blocks and visible from the street, recalling the old situation in both neighbourhoods. For a long time the boundaries between public and private spaces were largely undefined, until the problems of maintenance and security forced the housing corporations to erect fences. The restructuring now presents an opportunity to incorporate the green space into the building typologies, while still allowing them to make a visual contribution to the public realm.

The garden suburb environment will contain courtyard buildings that face south. The urban environment will contain closed blocks, the inner garden visible from various directions through gateways. Live/work accommodation

Doorgaande straat met parkeren in een middenberm met bomen.
Through street with parking in a central verge with trees.

Sport en speelvoorziening in Staalmanpleinbuurt.
Sports and play facilities in Staalmanplein neighbourhood.
Staalmanpark.
Staalmanpark.

Groen hof op halfverdiept parkeerdek in Staalmanpleinbuurt.
Green courtyard on a half-sunk parking deck in the Staalmanplein neighbourhood.
Op het zuiden georiënteerde hofbebouwing in de westelijk gelegen Staalmanpleinbuurt: zichtbaar vanaf de straat, alleen toegankelijk voor bewoners, met verschillende inrichtingen.
South-facing courtyard buildings in the Staalmanplein neighbourhood in the west: visible from the street, access for residents only, with various layouts.

Groene ruimte in bouwblok, zichtbaar vanaf de straat.
Green space in block, visible from the street.
Gesloten bouwblokken in de oostelijk gelegen Delflandpleinbuurt: zicht naar binnen, afgesloten, met verschillende inrichtingen.
Closed blocks in the Delflandplein neighbourhood in the east: views into the court, closed off, with various layouts.

and residential parks will be developed along the railway line that divides the two neighbourhoods and along the Westlandgracht in the east. The removal of small green spaces and enclosure of others with fencing will be compensated by the creation of two large open spaces: the Staalmanpark in the garden suburb neighbourhood and a shopping centre around the Delflandplein. The most outstanding feature of the plan, according to the selection committee, is the approach taken to the design of the streets. A catalogue of materials, indicative profiles and details has been prepared for use in the public realm. While the catalogue contains materials that remain true to those characteris-

benadering van de buitenruimte in de woonstraten. Voor de openbare ruimte is een catalogus vastgesteld waarin materialen, principeprofielen en een aantal details zijn benoemd. Deels houdt de catalogus vast aan materialen die kenmerkend zijn voor de tuinsteden – zoals het type tegel en de toepassing van gebakken materialen – deels bevat het vernieuwingen die de buurten opfrissen (brede trottoirbanden, een beperking van de boomsoorten tot plataan, linde en iep). De inrichting van het afgesloten groen is goeddeels vrij. Afhankelijk van de bebouwingstypologie, de architect en de opdrachtgever (meestal een woningbouwcorporatie of een vereniging van eigenaren), zal de buitenruimte per complex verschillend worden ingevuld, waardoor de gewenste variatie in het straatbeeld

ontstaat. Daarbij zijn ook verharding, sportvoorzieningen of privétuinen vóór woningen op de begane grond denkbaar. Het Plan Openbare Ruimte benoemt helder het onderscheid tussen private en openbare buitenruimte en benoemt duidelijk welke vrijheden zijn toegestaan en welke niet. Dat maakt het een inzichtelijke gereedschapset voor de uitwerking van de wooncomplexen.

tic of the garden suburbs, such as the paving stones and the use of fired materials, it also includes changes that freshen up the streetscape (wide curb stones, and limiting the selection of tree species to London plane, lime and elm). The design of the enclosed green areas has been left largely open. The detailed design of the public realm will vary depending on the building typology, the architect and client (usually a housing corporation or owners' association) to create the desired variety of streetscapes, which may include hard surfacing, sports facilities or private front gardens. The Public Space plan makes a clear distinction between private and public outdoor spaces, and clearly defines the limits within which the designers can operate. This makes it a convenient toolbox for the detailed design of the housing complexes.